

คำศัพท์น่ารู้ : เงินเฟ้อ

1. ภาวะเงินเฟ้อ

ภาวะที่ราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งหากเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นมากจะกระทบต่อฐานะและความ เป็นอยู่ของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ โดยทำให้ กำลังซื้อของประชาชนลดลง ทำลายแรงจูงใจในการออม ของประชาชน ทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา กับต่างประเทศลดต่ำลง และทำให้ความเสี่ยงในการดำเนิน ธุรกิจและการลงทุนในระยะยาวของประเทศมีมากขึ้น

2. ดัชนีราคาผู้บริโภค

ดัชนีที่คำนวณโดยกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งคำนวณจากข้อมูล ราคาสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคซื้อเป็นประจำจากตลาด และแหล่งจำหน่ายต่างๆทั่วประเทศ ภาวะเงินเฟ้อสามารถ วัดได้จากการเปลี่ยนแปลงของดัชนีดังกล่าว ซึ่งเรียกตัวชี้วัด นี้ว่า อัตราเงินเฟ้อ

3. อัตราเงินเฟ้อ

อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคในช่วงเวลา หนึ่ง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า หรือ การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับระยะเวลาเดียวกันของปี ก่อน โดยทั่วไปมักหมายถึงอัตราเงินเฟ้อเมื่อเทียบกับ ระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน

4. อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ที่หักราคา สินค้าในหมวดอาหารสดและพลังงานออก โดยเทียบกับ ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ

5. Demand - pull Inflation

ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากความต้องการซื้อสินค้าและบริการ เพิ่มขึ้นมากกว่าสินค้าและบริการที่มีในตลาดในขณะนั้นๆ ทำให้ผู้ขายปรับราคาสินค้าและบริการสูงขึ้น ทั้งนี้ ความ ต้องการสินค้าและบริการในตลาดที่เพิ่มมากขึ้นมาจาก

คำศัพท์น่ารู้ : เงินเฟ้อ

สาเหตุดังนี้ 1) การใช้จ่ายของประชาชนเพิ่มขึ้น 2) การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้น 3) การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของภาคเอกชนเพิ่มขึ้น และ/หรือ 4) ความต้องการซื้อสินค้าในประเทศจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น

6. Cost - push Inflation

ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ หากผู้ผลิตไม่สามารถแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นได้ จะทำให้ผู้ผลิตต้องปรับราคาสินค้าและบริการให้สูงขึ้น ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมีหลายประการ ได้แก่ 1) การขอเพิ่มค่าจ้างแรงงาน 2) ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น 3) การเพิ่มกำไรของผู้ผลิต และ 4) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิต อาทิ การเกิดสงคราม การเกิดภัยธรรมชาติ

7. ภาวะเงินฝืด

ภาวะที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปลดลงอย่างต่อเนื่องโดยมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความต้องการซื้อสินค้าและบริการของประชาชนลดลง หรือ ความสามารถในการผลิตมีมากขึ้นอันเป็นผลจากแรงงานที่มีศักยภาพการผลิตและเทคโนโลยีดีขึ้น ทำให้มีการผลิตสินค้ามากเกินไป ความต้องการของตลาด จนผู้ผลิตจำเป็นต้องลดราคาสินค้าลงเพื่อให้สามารถขายสินค้าได้ รวมทั้งลดการผลิตลงเพื่อให้สินค้าเหลือเกินความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้การจ้างงานลดลง และส่งผลต่อเนื่องให้เศรษฐกิจซบเซาในที่สุด

8. อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

อัตราดอกเบี้ยในรูปตัวเงิน (nominal interest rate) หักด้วยอัตราเงินเฟ้อ ในทางเศรษฐศาสตร์หากกล่าวถึงอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงติดลบ นั่นคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งหากอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงติดลบต่อเนื่องยาวนาน จะส่งผลเสียต่อพฤติกรรมกรจบบ้างใช้สอยและการออม

คำศัพท์น่ารู้ : เงินเพื่อ

ของครัวเรือน เพราะผลตอบแทนที่ได้รับจากการฝากเงินมีค่าต่ำกว่าอัตราเงินเพื่อ จะทำให้ครัวเรือนขาดแรงจูงใจที่จะเก็บหอมรอมริบไว้สำหรับวันข้างหน้า รายได้ในปัจจุบันจึงถูกนำมาใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเสียในวันนี้แทน ดังนั้นเงินออมที่ครัวเรือนเก็บสำรองไว้เผื่อยามฉุกเฉินก็จะลดน้อยลงตามไปด้วย

9. นโยบายการเงิน

เป็นการดำเนินนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อกระตุ้นหรือชะลอความร้อนแรงของเศรษฐกิจ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นเครื่องมือในการส่งสัญญาณให้ตลาดรับทราบ ทั้งนี้ หากต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงที่เศรษฐกิจซบเซาอยู่ ก็จะลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง หรือหากต้องการชะลอเศรษฐกิจในช่วงที่เศรษฐกิจเติบโตร้อนแรง ก็จะเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบาย หรือหากเศรษฐกิจไม่มีปัจจัยเสี่ยงทั้งในด้านการเติบโตและการเพิ่มขึ้นของเงินเพื่อ ก็จะคงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายดังกล่าว นอกจากจะคำนึงถึงเรื่องอัตราดอกเบี้ยและเงินเพื่อแล้ว ยังต้องคำนึงถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจควบคู่กันไปด้วย

10. คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)

เป็นหนึ่งในคณะกรรมการหลักของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่งรับผิดชอบด้านการกำหนดทิศทางของนโยบายการเงิน กนง. จะประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ธปท. ในสัดส่วนที่ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างอิสระ และโปร่งใส โดย กนง. จะทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของ ธปท. อย่างใกล้ชิด และจะติดตามภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างใกล้ชิดเพื่อนำไปถ่วงดุลและกำหนดทิศทางการดำเนิน

คำศัพท์น่ารู้ : เงินเพื่อ

นโยบายการเงินจากข้อมูลต่างๆ

11. อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

อัตราดอกเบี้ยที่ กนง. ใช้ส่งสัญญาณนโยบายการเงิน ซึ่ง ธปท. ใช้อัตราดอกเบี้ยธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase Transactions) ระยะ 1 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ตั้งแต่ วันที่ 17 มกราคม 2550 เป็นต้นมา

12. ธุรกรรมซื้อ/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี ระยะ 1 วัน

เป็นเครื่องมือหลักอย่างหนึ่ง ที่ ธปท. ใช้เพื่อปรับสภาพคล่องแบบชั่วคราวผ่านตลาดการเงิน ลักษณะธุรกรรม คือ การซื้อพันธบัตร (เปรียบเสมือนการให้กู้เงินเพื่อปล่อยสภาพคล่องเข้าสู่ระบบ) หรือขายพันธบัตร (เปรียบเสมือนการกู้เงิน เพื่อดูดสภาพคล่องออกจากระบบ) โดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืน ภายในระยะเวลา 1 วัน ณ ราคาที่ตกลงไว้กับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งให้เป็นคู่ค้า โดยมีพันธบัตรเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน ราคาซื้อคืน/ขายคืนจะเท่ากับมูลค่าของเงินกู้บวกด้วยดอกเบี้ย

13. สินทรัพย์สภาพคล่อง

สินทรัพย์ที่เป็นเงินสดหรือสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาอันสั้น ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนต่อฐานเงินฝากและหนี้สินตามที่ ธปท. กำหนด นอกจากนี้ สินทรัพย์สภาพคล่องต้องมีองค์ประกอบตามที่ ธปท. กำหนดด้วย